

Przedmiotowe zasady oceniania z biologii

Szkoła Podstawowa nr 12 w Gdańsku

Rok szkolny 2024/2025

Nauczyciele – Julita Morawczyńska, Magdalena Wenta

Podstawą Przedmiotowych Zasad Oceniania są obowiązujące akty prawne dotyczące oświaty i wychowania (źródło: Internetowy System Aktów Prawnych- akty prawne oświata i wychowanie)

Przedmiotowe Zasady Oceniania z biologii są zgodne z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania w Szkole Podstawowej nr 12 w Gdańsku

1. Ocenianie uczniów na lekcjach biologii dotyczy przyswojonej przez ucznia wiedzy, umiejętności, wysiłku włożonego w przygotowanie pracy i aktywności na lekcjach.
2. Uczeń ma obowiązek systematycznego i czynnego uczestnictwa w procesie uczenia się przez cały okres nauki.
3. Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy, zeszyt ćwiczeń (jeśli jest wymagany), nosić potrzebne przybory.
4. Nieprzygotowanie się do lekcji uczeń powinien zgłosić nauczycielowi jeszcze przed rozpoczęciem danej lekcji.
5. Wszystkie zaległości spowodowane nieprzygotowaniem do lekcji lub nieobecnością ucznia w szkole, ma on obowiązek uzupełnić na następną lekcję chyba, że nauczyciel ustanowi inny termin.
6. W ciągu semestru uczeń ma prawo do dwukrotnego zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji, które będzie odnotowane w dzienniku lekcyjnym za pomocą „np.”. Przez

nieprzygotowanie rozumiemy: brak zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń (jeśli jest wymagany), niegotowość do odpowiedzi ustnej lub ewentualnej niezapowiedzianej kartkówki, brak pomocy potrzebnych na lekcję. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń otrzymuje za każde nieprzygotowanie ocenę niedostateczną.

7. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
8. Sprawdziany, zapowiedziane kartkówki są obowiązkowe.
9. Sprawdziany są zapowiadane przez nauczyciela z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i podanym zakresem sprawdzanych umiejętności i wiedzy. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może ich napisać z całą klasą, może być poddany sprawdzeniu wiadomości w sposób wybrany przez nauczyciela.
10. Uczeń ma możliwość poprawy sprawdzianu, z którego otrzymał ocenę niedostateczną lub dopuszczającą, w terminie ustalonym w WZO (dwa tygodnie). W szczególnych przypadkach nauczyciel może określić inny termin (np. z powodu choroby ucznia lub nauczyciela).
11. Każdy sprawdzian, napisany na ocenę niedostateczną lub dopuszczającą, można poprawić tylko jeden raz. W momencie uzyskania z poprawy oceny niedostatecznej-oceny tej nie wpisuje się do dziennika, pozostaje wpis – „nie poprawił”.
12. Krótkie kartkówki (do 15 min.) obejmujące treści kształcenia z trzech ostatnich różnych tematów lekcji nie muszą być zapowiadane. W przypadku zapowiedzianej kartkówki uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania.
13. Nauczyciel zastrzega sobie prawo indywidualizacji procesu oceniania ucznia w szczególnych przypadkach.
14. Sprawdziany pisemne będą ocenione przez nauczyciela w ciągu dwóch tygodni od ich napisania. W sytuacjach, gdy nauczyciel np. zachoruje lub jest na szkoleniu, termin może ulec zmianie.

15. Ocenione sprawdziany i kartkówki uczeń ma obowiązek poprawić w formie ustalonej przez nauczyciela .
16. Sprawdziany są obowiązkowe. Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie mógł napisać sprawdzianu z całą klasą to powinien na pierwszej lekcji, na której jest obecny ustalić z nauczycielem termin napisania zaległej pracy (w przeciągu dwóch tygodni od omówienia wyników pracy w sposób zaproponowany przez nauczyciela). Jeśli uczeń nie zaliczy danego materiału otrzymuje ocenę niedostateczną.
17. Po dłuższej nieobecności w szkole (powyżej 2 tygodni) uczeń ma prawo nie być oceniany przez tydzień.
18. Aktywność na lekcji jest nagradzana ocenami lub "plusami". Przez aktywność rozumiemy: częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, czynna praca w grupach, wykonywanie dodatkowych zadań. Za 6 zgromadzonych plusów uczeń otrzymuje ocenę celującą.
19. Praca w zeszytach ćwiczeń jest pracą na lekcji, jeżeli nie wymaga korzystania z różnych źródeł wiedzy.
20. Przy formułowaniu oceny na zakończenie semestru, roku szkolnego, hierarchia ważności ocen częściowych jest następująca (w nawiasie podano wagę ocen): sprawdziany (6), kartkówki (5), odpowiedzi ustne (4), aktywność ucznia, praca na lekcji (3), zeszyt przedmiotowy i zeszyt ćwiczeń, karty pracy, prace dodatkowe (1).
21. Przy ocenianiu, nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia.
22. Ocena śródroczna i roczna nie jest wynikiem średniej ocen częściowych.
23. Nauczyciel może podnieść ocenę semestralną lub roczną nawet o 1 stopień uczniowi, który wyróżnia się aktywnością podczas lekcji, rozwiązuje dodatkowe problemy, wykazuje inicjatywę w dodatkowych pracach, ma wiedzę ponad program, bierze udział w różnych konkursach przedmiotowych, a także pomaga słabszym uczniom w nauce.

24. Nauczyciel może obniżyć ocenę semestralną lub roczną nawet o 1 stopień uczniowi, który opuścił bez powodu 30 do 50% godzin lekcyjnych w danym semestrze, często przychodzi na lekcje nieprzygotowany, nie przynosi zeszytu, nie interesuje się przedmiotem.

25. Uczniowi obcokrajowcowi/powracającemu z zagranicy stosuje się odrębne kryteria i narzędzia służące ocenianiu.

Narzędzia obserwacji osiągnięć uczniów:

1. sprawdziany i kartkówki,
2. odpowiedzi ustne,
3. zeszyty ćwiczeń (karty pracy)
4. udział w konkursach przyrodniczych lub ekologicznych, wykonywanie pomocy,
5. obserwacja ucznia:
 - przygotowanie do lekcji,
 - aktywność na lekcji, udział w projektach
 - praca w grupie.

Informacja zwrotna.

Nauczyciel - uczeń:

1. informuje uczniów o wymaganiach i kryteriach oceniania,
2. pomaga w samodzielnym planowaniu rozwoju,
3. motywuje do dalszej pracy.

Nauczyciel –uczeń/ rodzice:

1. informuje o wymaganiach i kryteriach oceniania,

2. informuje o aktualnym stanie rozwoju i postępów w nauce,
3. dostarcza informacji o trudnościach ucznia w nauce,
4. dostarcza informacji o uzdolnieniach ucznia,
5. daje wskazówki do pracy z uczniem.

Kryteria oceny okresowej i rocznej:

1. Ocenę semestralną (roczną) wystawia nauczyciel najpóźniej na tydzień przed terminem klasyfikacji semestralnej (rocznej).
2. O zagrożeniu oceną niedostateczną informuje ucznia, jego rodziców oraz wychowawcę klasy na miesiąc przed klasyfikacją.
3. Wszystkie formy aktywności ucznia są oceniane w skali stopniowej.
4. Punkty uzyskane z prac klasowych przeliczane są na stopnie wg skali zawartej w WZO:

0% -32%-niedostateczny

33%-49%-dopuszczający

50%-74%-dostateczny

75%-86%-dobry

87%-95%-bardzo dobry

96%-100%-celujący

Ocenę semestralną (roczną) wystawia się na podstawie ocen uzyskanych w ciągu całego semestru (roku), przy czym nie jest to średnia ocen uzyskanych przez ucznia.

PZO podlega ewaluacji na koniec roku szkolnego oraz na zakończenia każdego cyklu edukacyjnego.

Sposoby sprawdzania wymagań edukacyjnych

1. Określenie stopnia opanowania przez ucznia wymagań edukacyjnych umożliwią:
 - a. całogodzinne sprawdziany w formie testów i dłuższych ustnych wypowiedzi obejmujących większe partie materiału;
 - b. bieżące sprawdzanie przyswojonej wiedzy w formie krótkiej wypowiedzi ustnej lub kartkówek;
 - c. obserwacja zaangażowania ucznia w proces edukacyjny obejmująca:

aktywność ucznia podczas lekcji, aktywność podczas pracy w grupach, zainteresowanie rozwiązywaniem nietypowych problemów przyrodniczych, udział w zajęciach pozalekcyjnych, zaangażowanie w pomoc koleżeńską i przygotowanie uroczystości, pomocy dydaktycznych, gazetek itp.
2. Na początku każdego semestru nauczyciel ma obowiązek poinformować uczniów o przewidywanych sprawdzianach.
3. Sprawdzian powinien być zapowiedziany co najmniej tydzień wcześniej.

Szczegółowe kryteria ocen cząstkowych

1. Ocena celująca – otrzymuje ją uczeń, który wykazuje się wiedzą programową, potrafi rozwiązywać problemy nietypowe, jest twórczy, rozwija swoje uzdolnienia, bierze udział w konkursach przedmiotowych i zajmuje punktowane miejsca na etapie gminnym i wojewódzkim, uczestniczy w przedsięwzięciach/projektach przedmiotowych
2. Ocena bardzo dobra – otrzymuje ją uczeń, który w sposób zadowalający opanował wiedzę z danego działu oraz sprawnie posługuje się nią w samodzielnym rozwiązywaniu problemów i potrafi rozwiązywać zadania innego typu niż były rozwiązywane na lekcji.

3. Ocena dobra – otrzymuje ją uczeń poprawnie rozwiązujący typowe zadania z danego przedmiotu i dzięki swoim wiadomościom rozumie większość materiału.
4. Ocena dostateczna – otrzymuje ją uczeń, który opanował podstawowe wiadomości z przedmiotu i jest w stanie robić dalsze postępy i rozwiązywać zadania o średnim stopniu trudności.
5. Ocena dopuszczająca – otrzymuje ją uczeń, który potrafi rozwiązywać proste problemy (zadania), pracuje przy pomocy nauczyciela i rokuje nadzieje, że braki, które posiada uzupełni w następnym semestrze.
6. Ocena niedostateczna – otrzymuje ją uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości z przedmiotu, nie potrafi rozwiązywać prostych problemów biologicznych nawet przy pomocy nauczyciela, co uniemożliwia mu dalsze zdobywanie wiedzy. Nie wyraża chęci poprawy oceny niedostatecznej częściowej np. z kartkówki, odpowiedzi ustnej, czy oceny niedostatecznej ze sprawdzianu.

Dostosowanie wymagań dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Wymagania dostosowuje nauczyciel dla uczniów indywidualnie na podstawie konkretnej opinii z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz uchodźców wojennych, cudzoziemców.

Słaba technika i tempo czytania, rzutują na ogólne zrozumienie tekstów i poleceń wobec czego nauczyciel wydłuża czas przeznaczony na przyswojenie materiału, na udzielenie odpowiedzi ustnych, pozwala pisać sprawdzian w czasie dłuższym od pozostałych uczniów, dodatkowo wyjaśnia i nakierowuje na prawidłowy tok myślenia.

Nauczyciel wydłuża uczniowi z dysfunkcjami czas potrzebny na poprawę oceny ze sprawdzianu. Dopuszcza się możliwość ustnego odpytywania podczas konsultacji indywidualnych.

Nauczyciel proponuje uczniowi z dysfunkcjami zadania/ karty pracy o niższym stopniu trudności.

Zasady pracy z uczniem zdolnym.

Na zajęciach nauczyciel wykorzystuje potencjał poznawczy ucznia proponując mu:

- pomoc w prowadzeniu zajęć
- kierowanie pracą zespołową
- udział w konkursach przedmiotowych
- udział w zajęciach pozalekcyjnych
- wykonanie zadań dodatkowych
- dodatkowe zadania / karty pracy o wyższym stopniu trudności
- zaangażowanie w pomoc koleżeńską i przygotowanie gazetek o tematyce biologicznej

Wymagania programowe - akty prawne

- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej: Dz. U. z 2017r., poz. 59

- Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej

Wymagania ogólne

Znajomość różnorodności biologicznej oraz podstawowych zjawisk i procesów biologicznych.

Uczeń: opisuje i rozpoznaje organizmy; wyjaśnia zjawiska i procesy biologiczne zachodzące w wybranych organizmach i w środowisku; przedstawia i wyjaśnia zależności między organizmem a środowiskiem; wykazuje, że różnorodność biologiczna jest wynikiem procesów ewolucyjnych.

Planowanie i przeprowadzanie obserwacji oraz doświadczeń: wnioskowanie w oparciu o wyniki. Uczeń: określa problem badawczy, formułuje hipotezy, planuje i przeprowadza oraz dokumentuje obserwacje i proste doświadczenia biologiczne; określa warunki doświadczenia, rozróżnia próbę kontrolną i badawczą; analizuje wyniki i formułuje wnioski; przeprowadza obserwacje mikroskopowe i makroskopowe preparatów świeżych i trwałych.

Postępowanie się informacjami pochodzącymi z analizy materiałów źródłowych. Uczeń: wykorzystuje różnorodne źródła i metody poszukiwania informacji; odczytuje, analizuje, interpretuje i przetwarza informacje tekstowe, graficzne i liczbowe; posługuje się podstawową terminologią biologiczną.

Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów biologicznych. Uczeń: interpretuje informacje i wyjaśnia zależności przyczynowo – skutkowe między zjawiskami, formułuje wnioski; przedstawia opinie i argumenty związane z omawianymi zagadnieniami biologicznymi.

Znajomość uwarunkowań zdrowia człowieka. Uczeń: analizuje związek między własnym postępowaniem a zachowaniem zdrowia oraz rozpoznaje sytuacje wymagające konsultacji lekarskiej; uzasadnia znaczenie krwiodawstwa i transplantacji narządów.

Postawa wobec przyrody i środowiska. Uczeń: uzasadnia konieczność ochrony przyrody; prezentuje postawę szacunku wobec siebie i wszystkich istot żywych; opisuje i prezentuje postawę i zachowania człowieka odpowiedzialnie korzystającego z dóbr przyrody.